

86%

Som lämnat
med examen

SKOLLEDARRAPPORT TRANSPORTPROGRAMMET 2022/2023

Trender och statistik inom transportutbildningar

Transportfackens Yrkes-
och Arbetsmiljönämnd

Stort behov av fler utbildningsplatser

Vi har en förarbrist i Sverige som påverkar transportbranschen, men det beror inte på ett lågt intresse för yrket. Tvärtom visar vår skolledarrapport att söktrycket på gymnasieskolans fordons- och transportprogram ökar igen. Läsåret 2022/2023 var det 4 363 förstahandssökande till drygt 2 300 platser. Det vill säga nästan dubbelt så många sökande som antal platser

Det är glädjande att så många vill bli lastbilschaufför, men bristen på platser medför också problem då betygskraven ökar och många som skulle kunna bli bra lastbilschaufför inte kommer in på skolorna. TYA efterfrågar därför fler utbildningsplatser. Det skulle ge fler unga möjligheten att komma in på arbetsmarknaden, och samtidigt tillgodose behovet av arbetskraft i branschen.

Vi på TYA bedömer att det snarast behövs 3 000 platser, en ökning med 700, för att möta den långvariga förarbristen. Tillsammans med arbetsgivare och fack gör vi regelbundet insatser mot kommunerna för att visa hur stort behovet är, men också fördelarna med att ha en gymnasial transportutbildning på orten.

Andelen transportelever som går ut med godkänd examen i årskurs 3 når i år hela 86 procent, jämfört med 83 procent i förra årets rapport.

När det gäller i hur hög utsträckning eleverna har blivit anställda efter årskurs 3, visar svaren att 82 procent fick jobb direkt efter examen. Samtidigt sticker flera län ut med över 90 procent av eleverna som får anställning efter examen.

Rapporten visar också att utvecklingen med fler kvinnliga sökande till Transportprogrammet fortsätter. Läsåret 2022/2023 antogs 762 tjejer totalt, jämfört med 700 läsåret innan. Andelen kvinnliga elever i årskurs 2 är i dag 33 procent. Flera av landets skolor har nu hälften kvinnliga och hälften manliga elever. En jämställdhet som är unik bland yrkesprogrammen.

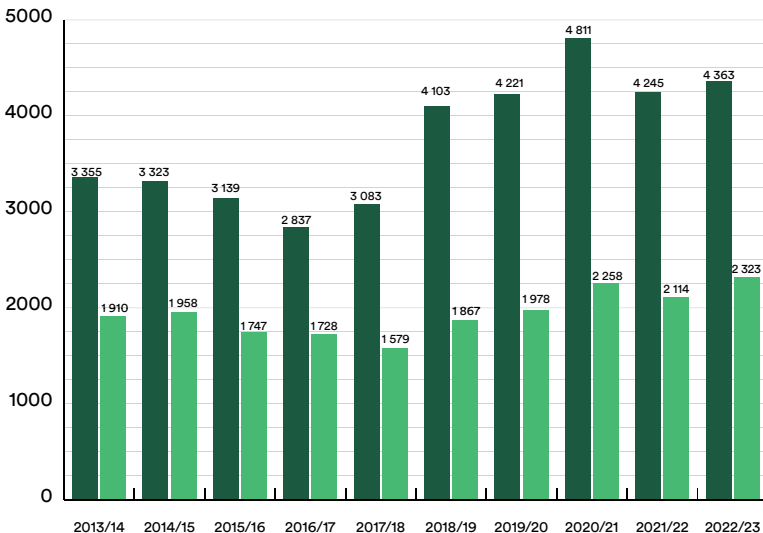
Sigalit Slutbäck
VD, TYA

33%
antagna tjejer

Antal sökande och antagna

● Sökande ● Antagna

Det var 4 363 förstahandssökande till Fordons- och transportprogrammet läsåret 2022/23. En ökning med 2,8 % jämfört med läsåret 2021/22.

2 323 elever antogs till årskurs 2 läsåret 2022/23. En ökning med 9,9 % jämfört med 2021/22.

Fakta i siffror*

Huvudmän

69

kommunala

23

privata/friskolor/annat

1

landstingsägda

Antal skolor som ...

... besvarade enkäten (93)

98%

... bedriver vuxenutbildning

23

Antal ...

... antagna tjejer

762

Antagna elever

Inriktning lastbil

2 134

38

elever väljer till ämnet
hjulutrustningsteknik

* Om Skolledar-rapporten 2022/2023

I dag bedriver 95 svenska gymnasieskolor transportutbildning och av dem besvarade 93 skolor enkäten som genomförs årligen av Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd.

Söktryck i siffror per region

Tabellen nedan beskriver förstahandssökande per län till Fordons- och transportprogrammet baserat på 93 skolor.

Region	Sökande	Antagning åk 2	Ratio sökande	Andel tjejer %
Blekinge	64	23	2,8	43,5 %
Dalarna	254	125	2,0	44,8 %
Gävleborg	146	72	2,0	37,6 %
Halland	201	76	2,6	26,5 %
Jämtland	181	86	2,1	34,9 %
Jönköping	221	105	2,1	31,4 %
Kalmar	203	115	1,8	27,2 %
Kronoberg	107	73	1,5	32,9 %
Norrbottn	165	100	1,7	39,0 %
Skåne	518	261	2,0	23,4 %
Stockholm	248	164	1,5	26,6 %
Södermanland	183	70	2,6	27,1 %
Uppsala	101	95	1,1	36,4 %
Värmland	305	115	2,7	41,7 %
Västerbotten	171	110	1,6	36,4 %
Västernorrland	203	72	2,8	45,2 %
Västmanland	159	59	2,7	33,9 %
Västra Götaland	585	293	2,0	29,4 %
Örebro	175	90	1,9	44,4 %
Östergötland	173	99	1,7	30,8 %

Fakta i siffror

Antal

... lärlingar transport

86

... elever som valt flygplatstekniker

34

... elever som har jobb direkt efter examen som lastbilschaufförer

82%

Antal elever som lämnat årskurs 3 ...

... med examen (1 564)

86%

... utan examen (261)

14%

... med YKB och C-körkort (1 524)

84%

... med YKB och CE-körkort (1 299)

71%

Andel i jobb efter år 3 per region

Blekinge
89,5 %

Dalarna
77,6 %

Gävleborg
81,3 %

Halland
97,0 %

Jämtland
96,6 %

Jönköping
89,8 %

Kalmar
84,3 %

Kronoberg
90,9 %

Norrbotten
91,6 %

Skåne
69,9 %

Stockholm
80,1 %

Södermanland
81,3 %

Uppsala
90,2 %

Värmland
91,7 %

Västerbotten
91,8 %

Västernorrland
92,2 %

Västmanland
84,2 %

Västra Götaland
71,4 %

Örebro
86,5 %

Östergötland
67,3 %

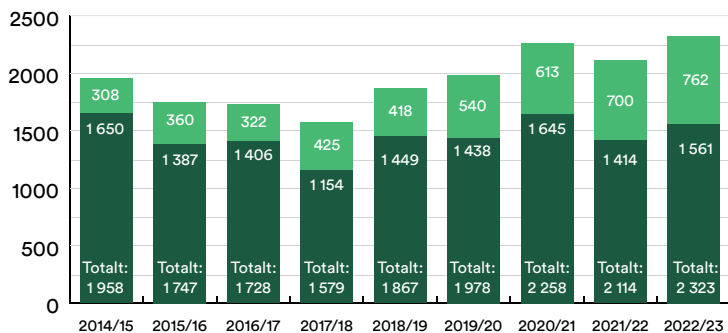
82 procent av eleverna får jobb efter examen. Tolv skolor omfattas dock inte av statistiken eftersom de inte har inkommit med data i frågeställningen.

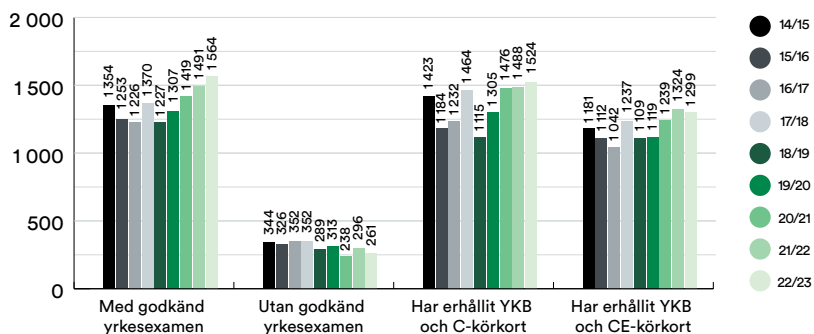
Antagna till årskurs 2

● Killar ● Tjejer

Diagrammet visar hur många elever som antagits till transportinriktningen under åtta års tid samt fördelning mellan könen.

Elever som lämnar årskurs 3

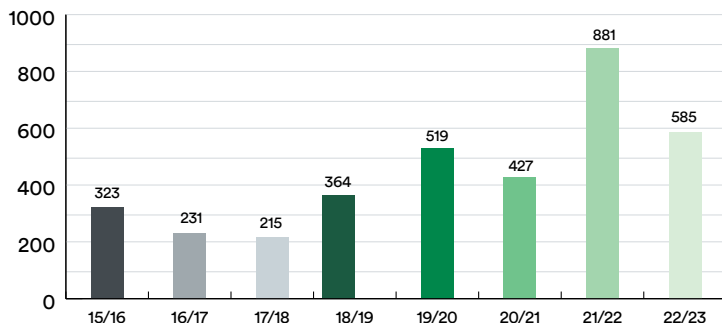

1 564 elever tog examen förra året, medan 261 inte klarade examen. Av dem som tog examen tog 1 524 C-körkort samt YKB och 1 299 elever tog CE-körkort samt YKB.

Vuxenutbildning

Antal elever som utbildas på de 23 skolor som även har vuxenutbildning.

”Det är viktigt med kvalitet i utbildningen”

Ambassadörer i sociala medier attraherar unga till lastbilsyrket, men utbildningsplatserna räcker inte till. Robin Nielsen och Linus Widén på Uppsala yrkesgymnasium ger sin bild av utvecklingen.

Det är förarbrist i landet, men knappast brist på intresse från landets unga. Läsåret 2022/2023 var det 4 363 förstahandssökande till drygt 2 300 platser på fordons- och transportprogrammet.

– Det är ett helt vansinnigt söktryck och det hör man från andra skolor också. Det är likadant överallt, säger Robin Nielsen som är yrkeslärare på Uppsala yrkesgymnasium Jälla.

Varför tror ni att utbildningen blivit så populär?

– Jag tror många lockas av att det är så hands on. Att man får köra stora fordon och jobba praktiskt, säger Linus Widén som går sista året på transport och är en av TYAs ambassadörer på Instagram och TikTok.

– Att ambassadörer som Linus visar upp sin skolvardag i sociala medier tror jag påverkar jättemycket. Det ger en mer äkta bild av utbildningen än om jag som lärare skulle stå och säga hur bra det är, säger Robin.

Rapporten visar också att ökningen av kvinnliga sökanden håller i sig. I dag är andelen tjejer på transportinriktningen 33 procent.

– Här på Jälla har vi sett en jätteökning. Vi har i dag 50 procent tjejer i både tvåan och trean. Det är positivt för hela skolan. Det är också en fördel att vi har två kvinnliga transportlärare på plats, säger Robin.

Vad tycker ni att man ska göra för att möta det stora söktrycket?

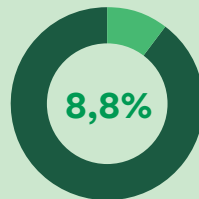
– Transportprogrammet behöver fler utbildningsplatser, men det är viktigt att det görs på rätt sätt. Det räcker inte att skaffa större lokaler och fler fordon. Det viktiga är att bibehålla kvaliteten och utbilda bra förare som vill stanna kvar i branschen.

– Vi lär oss inte bara att köra, vi lär oss hur man tar kunder och hur man hanterar svåra situationer. Det tar tid och kräver bra lärare, säger Linus.

Fakta i siffror

Rörlighet och avhopp (drop out) %

Årskurs 1 (193)

Årskurs 2 (75)

3,4%

Årskurs 3 (62)

2,8%

Elever ansluter under pågående termin (drop in)

Årskurs 1 (146)

6,6%

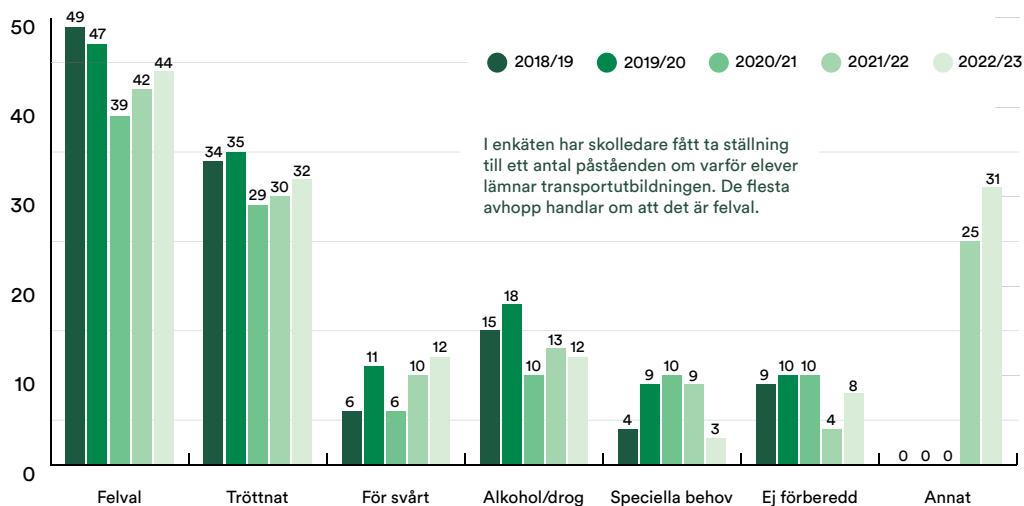
Årskurs 2 (65)

3,0%

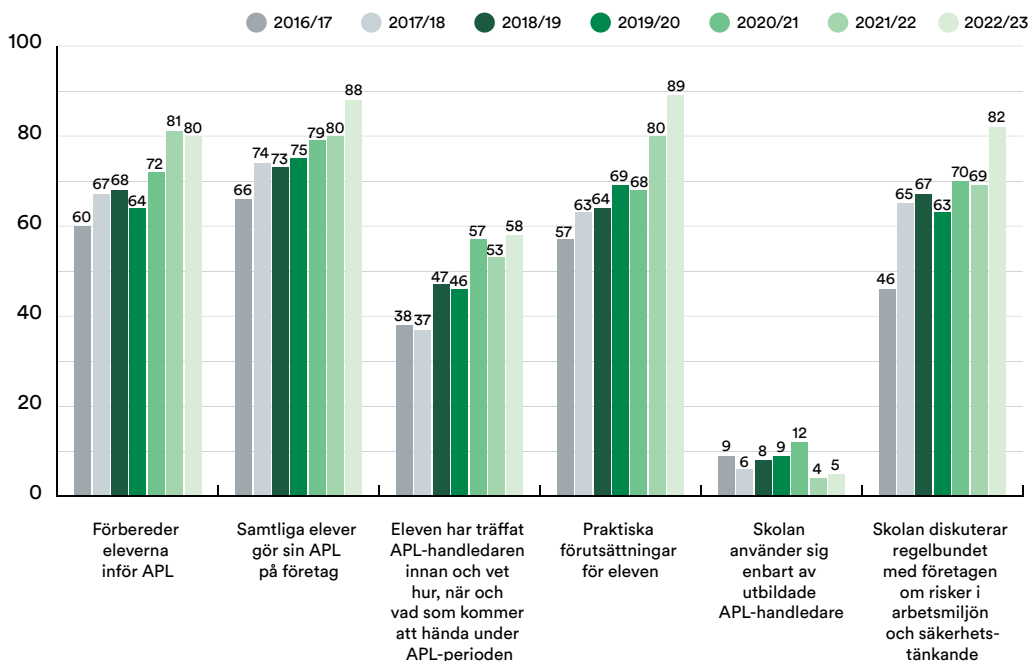
Årskurs 3 (9)

0,4%

Om elever lämnar programmet innan utgång i årskurs 3, vilken/vilka anledningar anges som skäl?

Svar om APL – Arbetsplatsförlagt lärande

TYA tackar följande skolor för deltagande i undersökningen:

- Agnesfrids gymnasium
- Alléskolan
- Anderstorpsgymnasiet
- Bergstrands Bromma
- Bergstrands gymnasium
- Bergstrands utbildningar Sigtuna
- Bessemerskolan
- Björknäs-gymnasiet
- Borgarskolan
- Brogymnasiet
- Bråvallagymnasiet
- Bäckadal-gymnasiet
- Carlsund Utbildningscentrum
- Edströmska gymnasiet
- Elof Lindälvs gymnasium
- Erikslundsgymnasiet
- Falkenbergsgymnasieskola
- Finnvedens gymnasium
- Fredrika Bremergymnasiet
- G.O Kompetens transportgymnasium
- Gymnasium Skövde Kavelbro
- Hagströmska gymnasiet Falun
- Herrgårdsgymnasiet
- Hjalmar Strömerskolan
- Hultsfreds gymnasium
- Härjedalens gymnasium
- Högbergsskolan
- Jämtlands gymnasium Bispgården (BTC)
- Jämtlands gymnasium Fyrvalle
- Karlfeldtgymnasiet
- Katedralskolan
- Katrineholms tekniska college
- Kristinehedsgymnasiet
- Kunskapscompaniet gymnasium
- Lagmansgymnasiet
- Lapplands gymnasium
- Liljaskolan
- Lindeskolan
- Malenagymnasiet
- Malmomajskolan
- Malmen, Västerbergslagens utbildningsförbund
- Mimers Hus gymnasium
- Motorbranschens tekniska gymnasium
- Nifsarpsskolan
- Nils Holgerssongymnasiet
- Nobelgymnasiet
- Olinsgymnasiet Götene
- Oscarsgymnasiet
- Peder Skrivares skola
- Praktiska gymnasiet Kristianstad
- Praktiska gymnasiet Linköping
- Praktiska gymnasiet Luleå
- Praktiska gymnasiet Malmö City Norra
- Praktiska gymnasiet Skellefteå
- Rekarne-gymnasiet
- Rodengymnasiet
- Rudbecksgymnasiet
- Rönnowska skolan
- Sandbackaskolan
- SG Södra Viken
- Skärgårdsgymnasiet
- Sollefteå gymnasium
- Staffangymnasiet
- Stockholms Transport o Fordonstekniska gymnasium
- Ströbackaskolan
- Sundergymnasiet
- Sundsvalls gymnasium
- Sunnerbogymnasiet
- Svalöfs gymnasium
- SYAB Transportgymnasium
- Tannbergsskolan
- Tegelbruksskolan
- Timrå gymnasium
- Tullängsgymnasiet
- Täby Yrkesgymnasium
- Uddevalla gymnasieskola
- Ullvigymnasiet
- Upplands-Bro gymnasiet
- Uppsala yrkesgymnasium Ekeby
- Uppsala Yrkesgymnasium Jälla
- Vallentuna gymnasium
- VFG AB Jönköping
- Viskastrandsgymnasiet
- Vreta utbildningscentrum
- Vägga Gymnasieskola
- Vänergymnasiet
- Växjö Fria fordonsgymnasium
- Wendesgymnasiet
- Yrkesgymnasiet Ale
- Yrkesgymnasiet Munkedal
- Åkrahällskolan
- Älvdalens Utbildningscentrum
- Örnsköldsviks gymnasium

**Vi på TYA utvecklar anslutna företag och
medarbetare i morgondagens transportbransch.**

**Vi driver på utvecklingen för säkrare och mer
hållbara arbetsmiljöer.**

**Tillsammans med våra parter och företag,
dess medarbetare samt skolor och myndigheter
arbetar vi för att skapa Sveriges bästa jobb.**

Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd
Box 1826, 171 26 Solna | 08-734 52 00
E-post: info@tya.se | Webb: www.tya.se

